

и злини на турската управа. Майка му, Мария, покрай домашната, кжщна работа, помагала и на мъжа, като тъчала на домашния станъ шаеци, черги и дъждници (ямурлуци) и то не толкова да насмогне за препитанието на семейството, състоящо се и отъ двама сина — Василь и Киро, а би-дейки много набожна, искала да изпрати синоветъ си на хаджилъкъ, което се считало тогава за голъмъ почетенъ християнски дългъ. Семейството живѣло скромно, но доволно, както всички трудолюбни занаятчийски семейства тогава. Голъмиятъ синъ Василь по благоволение на турци—бащини приятели — можалъ да чиракува, калфува при турци кожари (табаци), на които отпосле станалъ и съдружникъ, — тогава ко-жарството било само въ ржцетъ на турцитъ, като по дох-денъ занаятъ.

Щомъ укрепналъ малкиятъ Киро, на 7 годишна възраст, почналъ да помага на брата си, около когото се навърталъ, ала майката не искала да става кожаръ, а го дала на по-лекъ и чистъ занаятъ, бащина му — шивачество. Но Киро, нѣмайки търпението да шие съ игла хиляди бода за паръ, пакъ отишелъ при брата си да чиракува по кожарство. Отъ тогава до 1912 г. —цѣли 60 години — той непрекъснато работилъ този занаятъ.

Влѣзълъ вече въ живота, малкиятъ Киро чувалъ отъ по-възрастнитъ си другарчета, че ходили на *взаимното* училище, гдето се учили да четатъ и пишатъ български. И той поис-калъ да се учи и родителитъ му го пратили въ *взаимното* училище на даскалъ Димитъръ Костовъ Градеченина. Половинъ день на училище и половинъ на работа въ кожарницата — ето какъ Киро прекаралъ юношеството си до 17 годишна възраст. Както въ училището, тъй и въ работата той проя-вилъ ревностъ, прилежание и добъръ успѣхъ. При даскалъ Димитъръ научилъ да чете и пише български. Въ 1856 год., следъ Кримската война, той заедно съ братъ си и роднини ходили на Божи-гробъ въ Ерусалимъ, станалъ хаджия и така се изпълнило желанието на набожната му майка.

Любознателността му го влѣкла и по-нататъкъ. Той по-стѣпва въ *подготвителното* училище, гдето при просвѣтителъ учители Добри Чинтуловъ, първия ни революционенъ поетъ, и Сава Доброплодний свършва въ 1861 г. тритъ *разреди*. Тукъ той изучавалъ смѣтане, свещена история, вѣроучене, естествоведение и отечествена история — *Царственика*, който му направилъ особно, силно впечатление. Нѣколко пжти той го прочелъ и изучилъ почти наустъ. Укорния повикъ на Паи-сия дълбоко трогналъ родолюбната му душа и той станалъ неговъ последникъ. Въ училището се преподавало и гръцки езикъ, обаче Киро презиралъ и пренебрегвалъ този езикъ на народнитъ врагове, за което често бивалъ наказванъ отъ учи-телитъ гръци и гръкомани.

Въ това време, около Кримската война — 1853—60 г., ко-гато черковната борба се засилвала, народния духъ билъ доста